

19.8.2024

Suomen Tilintarkastajat ry on tilintarkastajia edustava edunvalvontajärjestö. Jäsenemme ovat tilintarkastuslain mukaisesti hyväksytyjä HT-, KHT- ja JHT-tilintarkastajia sekä tilintarkastusalan ja taloushallinnon asiantuntijoita. Tavoitteenamme on auttaa tilintarkastajien ammattikuntaa menestymään sekä tuomaan lisäarvoa elinkeinoelämälle ja yhteiskunnalle. Taloudellista raportointia ja alan käytäntöjä edistämällä olemme mukana rakentamassa perustaa suomalaisen yhteiskunnan kilpailukyvyille ja hyvinvoinnille. Yhdistykseen kuuluu yli 90 % tilintarkastuslaissa määritellyistä tilintarkastajista.

Valtiovarainministeriö (VM) on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 18 b ja 22 a §:n muuttamisesta (Hankkeen VM099:00/2023 lausunto).

Kiitämme mahdollisuudesta saada lausua hallituksen esityksen luonnoksesta ja toteamme lausunnossamme seuraavaa.

Yhdistys tunnistaa tarpeen korottaa alennuttua 10 %:n verokantaa sen verotulojen merkityksen vuoksi. Arvonlisäveron korottaminen lienee nopeimpia ja tehokkaimpia tapoja lisätä valtion verotuloja ja eduskunta on jo päättänyt yleisen verokannan nostamisesta 1.9.2024 alkaen. Vaikutusarvioinnissa ei ole otettu huomioon näiden esitysten yhteisvaikutusta verovelvollisten kykyyn siirtää vero hintoihin ja hallinnollisiin kuluihin. Suurin osa alennetun verokannan hyödykkeitä myyvistä verovelvollisista myy myös yleisen verokannan hyödykkeitä. VM:n mainitsemat verovelvollisten hallinnolliset kulut eivät ole pieniä vaan monelle toimijalle merkittäviä.

VM on käyttänyt vaikuttavuusarvioinnissa verraten vanhoja tutkimuksia verokannan muutosten vaikutuksista, mutta olennaisin tutkimustulos on, että vaikutuksia on vaikea arvioida, koska perinteiset taloustieteen metodit eivät toimi arvonlisäverokannan muutoksissa kuten siteeratuissa tutkimuksissa on todettu. Valitettavasti rajallisen hyödykejoukon verokannan nostamisen seuraukset saadaan selville vasta uudistuksen toteutuksen jälkeen. Hintajousto lääkkeissä ja huvitilaisuuksissa on varmasti erilainen. Esimerkiksi valtiovarainministeriön selvityksessä Verokartoitus 2023 ei esitetty tällaista korotusta. On todennäköistä, että 40 prosentin verokannan korottamista ei saada kaikilla toimialoilla siirrettyä hintoihin.

Luonnoksessa ei ole myöskään huomioitu esityksen yhteisvaikutusta alarajahuojennuksen poistamisesta kanssa. Alarajahuojennuksen poistaminen ja samanaikainen verokannan korottaminen voi vähentää merkittävästi pienten yritysten mahdollisuuksia jatkaa liiketoimintaa. Alarajahuojennus on ollut verohelpotus sen piiriin kuuluville yrityksille. Alarajahuojennuksen poistaminen koskettaa yrityksiä, joiden tilikauden liikevaihto on välillä 0–30 000 euroa ja joiden myynnistä suoritettava vero ylittää yleensä hankinnoista vähennettävän veron. Hallituksen esityksen 50/2024 mukaan tähän ryhmään kuuluu lähes 80 000 yritystä, joista noin 50 000 yritystä on liikevaihdoltaan nykyisen 15 000 euron alarajan alapuolella. Yrityksistä arviolta noin 40 prosenttia eli noin 32 000 yritystä on sellaisia, jotka myyvät tuotteitaan tai palveluitaan pääasiassa suoraan kuluttajille.

S	SUOMEN
T	TILINTARKASTAJAT

Verottomat toimialat

Hallituksen esityksen luonnoksessa ei ole arvioitu verokannan korotuksen vaikutusta verottomille toimialoille kuten rahoitustoimialalle, terveydenhuoltoon ja sosiaalipalveluihin. Korotus lisää merkittävästi piilevää ja siten kertaantuvaa veroa finanssitoimialalla.

Helsingissä 19. päivänä elokuuta 2024

SUOMEN TILINTARKASTAJAT RY

Osmo Valovirta
Hallituksen puheenjohtaja

Sanna Alakare
Toiminnanjohtaja